

30.3.2026

## **Etelä-Savon hyvinvointialueen lausunto, hanke VN/13749/2025**

Etelä-Savon hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua 26.3.2026 kuulemistilaisuuden hyvinvointialueiden rahoituslaskelmien vaikutusarvioista. Hyvän hallinnon mukaista olisi kuitenkin toimittaa materiaali huomattavasti aiemmin, jotta siihen on edes mahdollisuus tutustua. Nyt materiaaliin ei pystynyt syvällisesti perehtymään ja sitä validoimaan. Lisäksi lausunnon antamisen aikataulu on kohtuuttoman tiukka. Tuleekin järjestää uusi kuulemismahdollisuus ja lausunnon antamisen mahdollisuus.

Hyvinvointialueiden rahoitusmallin perusongelma Etelä-Savon hyvinvointialueen näkökulmasta on rahoituksen riittämättömyys, rahoituksen jakautuminen epätasaisesti, rahoituksen heikko ennakoitavuus sekä alueiden erityispiirteiden riittämätön huomioiminen.

Perusoletuksena voisi olettaa, että tuoreimpien tietojen käyttäminen rahoituslaskelmien pohjana toisi jollain tavalla järkeviä lopputuloksia, mutta esimerkiksi Etelä-Savon osalta pitkäaikaisdiagnoosien huomioiminen kahden vuoden ajalta ja tarvekertoimien päivitys johtaisi rahoituksen pienemiseen 2,1 miljoonalla eurolla. Tarvekertoimien päivitys johtaa Etelä-Savon osalta rahoituksen pienemiseen, kun taas osalla alueista rahoituksen kasvu voi olla kymmeniä miljoonia, todelliset erot palvelutarpeessa eivät heilahtele näin paljon vaan kyseessä on tietopohjan laatuongelma sekä erot tietojärjestelmissä. On selkeästi osoitettu, että osassa potilastietojärjestelmissä kirjautuu diagnooseja enemmän, ja tämä on nähtävissä viimeisissä laskelmissa.

Lisäksi palvelutarpeen kasvuun kohdennettavat säästöt pienentävät Etelä-Savon rahoitusta noin 12 miljoonalla eurolla vuosina 2027–2029 kompensaaion ollessa vaatimaton.

Vaihtoehtoinen laskelma ilman 2 vuoden pitkäaikaisdiagnoosien poimintaa on ehdottomasti kannattavampi, vaikka sekään ei kohtelee alueita oikeudenmukaisesti. Malli ilman kahden vuoden pitkäaikaisdiagnoosien poimintaa kohdistaisi hieman enemmän rahoituksen kasvua sitä tarvitseville alueille ja leikkaisi niiltä, joilla rahoitus on riittävä tai vähintäänkin kohtuullinen. Silti mallissa on nähtävissä täysin perustelemattomia rahoituksen kasvueroja alueiden välillä.

Etelä-Savon hyvinvointialue näkee ehdotetun ns. perälautamallin välttämättömäksi, koska tarpeellinen laskenta ei anna luotettavia tietoja mm. tietojärjestelmä- ja tietopohjaongelmien vuoksi. Ns. perälautamalli ei saa vaikuttaa siirtymätasasta saavien alueiden tasauksen suuruuteen. Rahoitusjärjestelmän ongelmat alkavat olemaan sitä mittaluokkaa, että on välttämätöntä keksiä nopeita keinoja alueiden rahoituskasvun erojen tasaamiseen. On mahdotonta hyväksyä ajatusta, että rahoituksen kasvu voisi kolmen vuoden summana vaihdella alueesta riippuen 0,8–15,1 prosentin välillä.

### **Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa**

Mikkeli: Porrassalmenkatu 35–37, 50100 Mikkeli

Savonlinna: Keskussairaalantie 6, 57120 Savonlinna

Pieksämäki: Tapparakatu 1–3, 76100 Pieksämäki

Vaihe 015 411 4100 | kirjaamo@etelasavonha.fi | www.etelasavonha.fi